

Redactioneel

Over smaak valt niet te twisten. Maar discussiëren mag wel en kan zelfs zeer amusant zijn. Daarom vindt u in dit nummer de eerste aflevering van een gloednieuwe rubriek getiteld "Mijn favoriet".

Lezer Anton van Apeldoren (ps. van Ton van Slijter) geeft daarin uitgebreid de redenen waarom volgens hem "Fantoom in Foe-lai" het beste Rechter Tie-verhaal is.

U mag het daarmee roerend eens zijn. Liever echter zie ik dat u verantwoordigd reageert met een "welnee, xxx is een veel beter verhaal". En het allerliefst zie ik dat u de gedachtengang die daarbij hoort op papier zet en ter publicatie aan mij toestuurt. Bij voorbaat dank!

Blote voeten

Van een vrouw mocht in de Chinese cultuur alles worden afgebeeld behalve de voeten. Daar hield Robert van Gulik zich aan, rekening houdend met uitgave op de Chinese markt.

Dat is althans het verhaal dat de ronde doet. Maar klopt dat wel? Oordeelt u zelf: op pagina 161 van de eerste druk van "Meer in Mien-yuan" staat onderstaande tekening.

Mijn favoriet

Is de beste Rechter Tie roman "Fantoom in Foe-lai"? Daar zijn vier bijzonder duidelijke redenen voor behalve de mijne verderop.

Zijne koninklijke hoogheid prins Bernard himself heeft de roman in het Spaans vertaald. Dit is zijn enige Rechter Tie vertaling. Uitgegeven in 1965. Wij zouden het hierbij kunnen laten want dit lijkt mij ruim voldoende voor de fel begeerde titel. Klaar.

Maar er is meer! Dit was het eerste Rechter Tie mysterie waar Robert van Gulik zelf tevreden over was. De drie voorgaande mysteries uitgegeven in het Engels werden door hem herschreven naar dit concept. Naar mijn weten heeft hij de roman zelf uit het Engels naar het Nederlands vertaald. Dus de Nederlandse tekst zit wel goed!

De Universiteit Chicago (Amerika) uitgaves van de eerste vier Rechter Tie mysteries, waarvan Fantoom in Foe-lai als de vierde geschreven is, worden gebruikt voor bestudering van het Tang tijdperk als onderdeel van haar China-programma. Janwillem van de Wetering verklaart dat in de tekst van de Rechter Tie romans verhandelingen zijn versholven over religie en mystiek en de voortdurende facet, waarschijnlijk de psychoanalyses van Jung, dat eigenlijk een apart opstelletje waard is.

Op zich zijn dit stuk voor stuk ijzersterke argumenten om de beste Rechter Tie roman titel binnen te halen. Maar er is meer vind ik dat spreekt voor de titel.

Zijn vertrouwde raadsman en wachtmeester over de gerechtsdienaren Hoeng Liang en zijn twee getrouwe helpers van de drie, Ma Joeng en Tsjiao Tai, worden ten tonele gevoerd. Tao Gan is straks de derde helper. Het geeft een extra cachet aan het verhaal. De helpers doen het "Voetenwerk" en Rechter Tie, de chinese commissaris Maigret, het denkwerk. Met deze roman gaat de Rechter Tie mysterie serie nu echt daadwerkelijk vlot van start.

De ingrediënten van de roman: Er komen "Spoken" in voor. Dat hoort in een "Chinese roman". Schone jonge dames. Pogingen tot verleiding. Vileine schurken. Samenzweringen. Spannende avonturen zoals nachtelijke sluiptochten. Stevige knokpartijen en zwaardgevechten. Lekker eten. Vermommingen. De vele illustraties. O.a. van de vaak voorkomende half ontklede dames, waarvan de voeten nooit te zien zijn. Ik vind deze roman dan ook zeer verfrissend, oorspronkelijk en goed soepel leesbaar.

Voor mij een vijf sterren literaire triller i.p.v. de twee sterren K(lassieker) in Detective & Trillergids van Vrij Nederland van 2003. De plots vind men wat karig. Hoezo? Zien zij de diepgang van de schetsen van de romans over het hoofd of ben ik kortzichtig in mijn visie op het werk van Van Gulik? Robert vertelde als terloops over het oosten en het leven alsof het vanzelfsprekend is. De Universiteit van Chicago herkende in ieder geval de diepgang.

Janwillem van de Wetering heeft in zijn inleidingen van de Elsevier uitgaven deze achtergronden en diepgang naar boven gehaald. Zelf wist ik het bij het lezen van mijn eerste Rechter Tie roman (Meer van Mien-yuan) op 15 jarige leeftijd: dit is de detective zoals hij hoort te zijn, boeiend van het begin tot het eind. Sindsdien ben ik verslaafd aan Van Gulik zijn verhalen.

"Moord op Oudejaarsavond" uit "Zes Zaken voor Rechter Tie" is volgens Janwillem van de Wetering het beste Rechter Tie verhaal. Een te kort verhaal om in aanmerking te komen voor een roman.

Anton van Apeldoren

Agenda

24-09-2003 [Lezing Willem van Gulik](#)

Rechter Tie en de 20 goudstukken

